

Αθήνα, 12 Ιανουαρίου 2004
Αριθ. Πρωτ. 65.03.2.2
Πληροφορίες:
Ανδριανή Παπαδοπούλου
Τηλέφωνο.: 210 72 89 630
Φαξ: 210 72 89 643

Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης
Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης
Σταδίου 31
105 59 ΑΘΗΝΑ

ΘΕΜΑ: Επιστροφή παραβόλου, ως αχρεωστήτως καταβληθέντος, για τη χορήγηση άδειας παραμονής ως συζύγου Έλληνα ή Ελληνίδας ή πολίτη χώρας της Ε.Ε.

Με αφορμή την υποβληθείσα στον Συνήγορο του Πολίτη υπ' αριθ. πρωτ. 65/18.1.2003 αναφορά, σχετικά με την άρνηση της διοίκησης να επιστρέψει το, όπως αποδείχθηκε εκ των υστέρων, αχρεωστήτως καταβληθέν, παράβολο για την χορήγηση άδειας παραμονής πενταετούς ισχύος ως συζύγου Ελληνίδας, με την αιτιολογία ότι η αίτηση για τη χορήγησή της υποβλήθηκε πριν τεθεί σε ισχύ ο νόμος 3013/2002, ο Συνήγορος του Πολίτη οφείλει να σας επισημάνει τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με το άρθρο 33 του νόμου 2910/2001, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παρ. 5α και β του νόμου 3013/2002, « στον αλλοδαπό σύζυγο ημεδαπού ή πολίτη χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης χορηγείται άδεια παραμονής, διάρκειας τουλάχιστον πέντε (5) ετών, χωρίς να απαιτείται άδεια εργασίας. Η άδεια αυτή ανανεώνεται, αυτοδικαίως, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών. Η ίδια άδεια καλύπτει και τα κάτω των 18 ετών άγαμα τέκνα αλλοδαπού, εφόσον αυτός ασκεί τη γονική μέριμνα...». Επιπλέον, το άρθρο 71 του Ν. 2910/2001 ορίζει ότι «η αίτηση για τη χορήγηση και την ανανέωση των αδειών παραμονής και εργασίας συνοδεύεται από παράβολο, το οποίο, αν για λόγους αμοιβαιότητας δεν ορίζεται διαφορετικά, ορίζεται ως ακολούθως: ...γ. Για τις άδειες διάρκειας από ένα έως έξι ετών σε εκατόν πενήντα χιλιάδες δραχμές...». Κατ' εφαρμογή των ανωτέρω οι αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες απαιτούσαν, και οι αιτούντες κατέβαλαν,

μαζί με την αίτησή τους για χορήγηση ή ανανέωση των πενταετούς ισχύος άδειών παραμονής ως συζύγων ελλήνων ή Ευρωπαϊών πολιτών, το ως άνω παράβολο.

Η ερμηνευτική εγκύκλιος για τον νόμο 3013/2002, η οποία εκδόθηκε από την υπηρεσία σας τον Σεπτέμβριο του έτους 2002, διευκρινίζει ότι οι τροποποιητικές διατάξεις του προαναφερόμενου νόμου είχαν ως σκοπό, μεταξύ άλλων, την εναρμόνιση της νομοθεσίας μας προς τις κοινοτικές οδηγίες, σε ότι έχει σχέση με την εργασία και τη διάρκεια της χορηγούμενης άδειας διαμονής στους αλλοδαπούς συζύγους ημεδαπών ή πολιτών χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού κρίθηκε απαραίτητη, μεταξύ άλλων, η εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 351/1998, που στην προκειμένη περίπτωση προβλέπουν ότι *«τα έγγραφα διαμονής που χορηγούνται στους υπηκόους κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στα μέλη της οικογένειας τους, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, ...εκδίδονται, ανανεώνονται και θεωρούνται με την καταβολή ποσού ίσου με τα τέλη της έκδοσης ταυτότητας ημεδαπού»* (άρθρο 8 του Π.Δ. 351/98 και σελ. 16-17 της εγκυκλίου αριθ. 20)).

Κατ' εφαρμογή λοιπόν του άρθρου 8 του Π.Δ. 351/98, με την εγκύκλιο αυτή απευθύνεται σύσταση προς τις εποπτευόμενες από το Υπουργείο σας υπηρεσίες *«για την απαραίτητη εφαρμογή των προμνησθέντων Προεδρικών Διαταγμάτων και ως εκ τούτου αφενός να μην αναζητείται το παράβολο...»*. Αφότου εκδόθηκε η αριθ. 20 εγκύκλιος, ικανός αριθμός κατόχων ή αιτούντων ανανέωση της εν λόγω άδειας, που είχαν καταβάλει το προαναφερόμενο παράβολο, υπέβαλαν αίτηση για την επιστροφή του ως αχρεωστήτως καταβληθέν. Επειδή όμως στην εγκύκλιο δεν ορίζεται ρητά ημερομηνία έναρξης του ευεργετικού αυτού, για τους αιτούντες, μέτρου, οι κατά τόπου αρμόδιες υπηρεσίες έθεσαν, αυθαιρέτως, ως προθεσμία του νομίμως υποβληθέντος αιτήματος για την επιστροφή του παραβόλου, την ημερομηνία ισχύος του νόμου 3013/2002 και όχι την ημερομηνία ισχύος του Π.Δ.351 (δηλαδή το 1998), στο οποίο άλλωστε βασίζεται η αιτιολογία για την μη καταβολή του παραβόλου. Αυτό έχει ως συνέπεια να απορρίπτονται οι αιτήσεις για επιστροφή παραβόλου στις περιπτώσεις που η αρχική αίτηση για χορήγηση ή ανανέωση της άδειας είχε υποβληθεί πριν την ημερομηνία ισχύος του Ν. 3013/2002 (δηλαδή 1.5.2002).

Ως εκ τούτου, ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι, στο πλαίσιο της χρηστής διοίκησης, η υπηρεσία σας οφείλει να επισημάνει και να γνωστοποιήσει εκ νέου προς στις

εποπτευόμενες από το Υπουργείο σας υπηρεσίες την αναγκαιότητα επιστροφής του παραβόλου στους δικαιούχους, ακόμη και αν οι υποβληθείσες από αυτούς αιτήσεις, για χορήγηση άδειας παραμονής ως συζύγων ελλήνων ή ελληνίδων ή πολιτών χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι προγενέστερες της ημερομηνίας ισχύος του νόμου 3013/2002, προκειμένου να αποκατασταθεί η νομιμότητα και να αυξηθεί η εμπιστοσύνη της εύαλωτης αυτής μερίδας του πληθυσμού της χώρας στην διοίκηση, η οποία πρέπει πάντα να ενεργεί αντικειμενικά, αμερόληπτα και με σεβασμό ως προς το γράμμα και το πνεύμα της ισχύουσας νομοθεσίας.

Ενόψει των ανωτέρω, παρακαλώ να με ενημερώσετε το ταχύτερο δυνατό για τις σχετικές σας ενέργειες και σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για τη συνεργασία.

Με τιμή

Ανδρέας Τάκης
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη